

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1C/24/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8213201222
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2015:8213201222.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou v právnej veci žalobcu A. X., E.. XX.X.XXXX, I. D. XX, XXX XX D.Ž., zast. JUDr. Petrom Rybárom, s.r.o., Ľudová 14, 040 11 Košice, proti žalovanému Rapid life životná poisťovňa, a.s., IČO: 31690904, Garbiarska 2, Košice, o zrušenie rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 2C/2819/2012 zo dňa 19.1.2012, takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice vydaný rozhodcom JUDr. I. Y. dňa 19.1.2012 pod sp. zn. 2C/2819/2012.

II. O trovách konania a trovách štátu bude rozhodnuté v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 21.2.2013 sa žalobca domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice vydaného rozhodcom JUDr. I. Y. sp.zn. 2C/2819/2012 zo dňa 19.1.2012 (ďalej iba „rozhodcovský rozsudok“) z dôvodov uvedených v § 40 ods. 1 písm. c/ a j/ zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Svoj návrh odôvodnila tým, že mu bol dňa 2.2.2013 doručený rozhodcovský rozsudok, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť žalovanému do piatich dní od doručenia rozhodcovského rozsudku istinu vo výške 251,54 eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- eur na účet žalovaného, alebo aby v tej istej lehote podala odpor na súde, ktorý tento rozhodcovský rozsudok vydal. Rozhodcovská doložka bola už vopred naformulovaná v štandardnej zmluve. Miesto rozhodcovského konania si jednako jednostranne stanovil dodávateľ. Rozhodcovská doložka je neprijateľná aj z dôvodu, že ak rozhodcovské konanie vyvolá dodávateľ, tak sa mu už musí nezvratne podrobiť a tak riešiť spor pred rozhodcom, ktorý je pre neho nepredvídateľný a má vážne pochybnosti o objektívnosti a nestrannosti rozhodcovského procesu. Z poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.5.2009 vyplýva, že rozhodcovská doložka bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá už podpisom zmluvy, keďže sa v nej výslovne uvádzalo, že jej súčasťou sú Všeobecné poisťné podmienky a teda aj rozhodcovská doložka, ktorá je tiež obsiahnutá v čl. XV. Časti týchto podmienok. V deň podpisu zmluvy podpísali zmluvné strany aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku, teda doložku uvedenú v poisťných podmienkach. Z tejto poisťnej zmluvy vyplýva, že ide o spotrebiteľskú zmluvu uzatvorenú medzi žalobcom a žalovaným. Žalovaný listom z 15.7.2010 oznámil, že z dôvodu nehradenia následného poisťného za viac ako 2 mesiace po splatnosti, došlo k zániku poistenia. Súčasťou oznámenia bolo aj riadne vyúčtovanie zo strany žalovaného, z ktorého jasne vyplýva, že žalovaný ku dňu zániku poisťného evidoval voči žalobcovi 31,33 eur /944,-Sk/ nedoplatok. Žalovaný si návrhom pred rozhodcovský súdom uplatnil nárok na sumu 251,51 eur titulom osobitnej pohľadávky voči žalobcovi, ktorá zodpovedá nákladom poisťovne vynaloženým na uzavretie poistenia. Žalobca preto žiadal, aby súd zrušil rozhodcovský rozsudok a priznal mu náhradu trov konania.

Na pojednávanie dňa 12.5.2015 sa dostavili účastníci konania.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, žalovaného, vyjadreniami právneho zástupcu žalobcu a oboznámením v spise pripojených listinných dôkazov (tak ako boli oboznamované na pojednávaniach) a zistil tento skutkový stav:

Žalovaný v podaní zo dňa 19.1.2015, doručenom súdu dňa 21.1.2015 uviedol, že žalobca svoje tvrdenie o neprijateľnosti podmienok nepodložil nejakým dôkazom, v čom je rozhodcovská doložka spôsobilá zmeniť právne postavenie spotrebiteľa. Len všeobecne tvrdí, že doložka odňala spotrebiteľovi právo obrátiť sa vo svojej veci na všeobecný súd. Samotný ods. 4 § 53 písm. r/ počíta s platnosťou dojednanej doložky a zameriava sa na možnú neprijateľnosť iba jednotlivých ustanovení v nej uvedených. Ústavný súd konštatuje vo svojom uznesení ÚS 394/12-13, že za daného stavu majú sťažovatelia pred všeobecnými súdmi k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu namietaného porušenia ich práv s tým, že v prípade, ak by okresný súd ich žalobe o zrušenie napadnutého rozhodcovského rozsudku nevyhovел, budú mať možnosť domáhať sa nápravy v opravnom konaní v rámci riadneho inštančného postupu prípadne za splnenia zákonom ustanovených podmienok, aj využitím mimoriadneho opravného prostriedku. Uviedli, že majú za to, že rozhodcovská doložka uvedená v časti XV. Bode 1 VPP bola vyjednaná individuálne, a to práve prostredníctvom graficky a právne od VPP oddelených osobitných zmluvných dojednaní k poisťnej zmluve. Majú za to, že rozhodcovská doložka bola dojednaná platne podľa ust. § 3,4 ods. 2 zákona 244/2002 Z.z. a spĺňa všetky predpísané náležitosti.

Pojednávania dňa 12.5.2015 sa zúčastnil žalobca a jeho právny zástupca a žalovaný. Súd sa pokúsil o zmiernu vybavenie veci, avšak bezúspešne. Právny zástupca žalobcu uviedol, že nesúhlasia s návrhom žalovaného o zaplatenie 50% pohľadávky a trov z rozhodcovského konania.

Žalobca uviedol, že on všetko zaplatil. Všetko sa udialo narýchlo, za 20 minút bolo všetko podpísané.

Právny zástupca žalobcu priamo do zápisnice uviedol, že trvajú na podanej žalobe a žiadajú súd, aby predmetný rozhodcovský rozsudok zrušil. Nevyhnutnosť zrušenia rozhodcovského rozsudku je odôvodnená neplatným založením právomoci rozhodcovského súdu, čo je dôvodom pre jeho zrušenie podľa § 40 ods. 1 písm. c/ Zákona o RK a taktiež porušením všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa pri rozhodovaní rozhodcovského súdu, čo je dôvodom pre jeho zrušenie v súlade s ust. § 40 ods. 1 písm. j/ Zákona o RK. Neplatné založenie právomoci rozhodcovského súdu je odôvodnené tým, že rozhodcovská doložka na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodoval je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a ako taká je neplatná. Preto nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie. Trvajú na tom, že rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná a spôsobila hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán ako jednoznačné zhoršenie postavenie spotrebiteľa. K tomuto porušeniu došlo priznaním pohľadávky vyplývajúcej z neprijateľnej zmluvnej podmienky a zároveň neurčitého ustanovenia v časti 17 bod 7a VOP.

Žalovaný priamo do zápisnice uviedol, že nesúhlasí s podanou žalobou, nakoľko žalobca nepreukázal dôvodnosť ním uplatnených nárokov. Všetky tvrdenia, ktoré uvádza protistrana majú povahu všeobecného charakteru citovania právnych noriem bez akéhokoľvek právne relevantného preukázania ich naplnenia. V tejto súvislosti žalobca uvádza ako zákonný dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku § 40 ods. 1 písm. c/ a j/. Čo sa týka písmena c/ - na to, aby žalobca sa mohol domôcť zrušenia rozhodcovského rozsudku z hľadiska neprijateľnosti rozhodcovskej doložky podľa písm. c/ prichádzajú do úvahy dve alternatívy. Tou prvou alternatívou je, že žalobca preukáže, že právny úkon ako celok je v zmysle § 37 OZ neplatný. Druhou alternatívou je, že preukáže neplatnosť v zmysle § 53 OZ. Čo sa týka prvej alternatívy žalovaný poukazuje na to, že sa jedná o platný právny úkon spĺňajúci všetky náležitosti v zmysle OZ § 35 a nasl. Čo sa týka druhej alternatívy, v takomto prípade zákon jasne stanovuje v zmysle § 53 ods. 5, že zmluvná podmienka na to, aby bola neplatnou, musí byť najprv neprijateľná, pričom neprijateľnosť sa hodnotí z hľadiska § 53 ods. 1 OZ ako východiskovej právnej normy. Prítom, aby určitá zmluvná podmienka bola vyhlásená za neprijateľnú, musí kumulatívne obsahovo napĺňať sedem zákonných predpokladov v zmysle § 53 ods. 1 OZ. Medzi tieto predpoklady zaraďujeme zodpovedania nasledovných otázok, Tou prvou otázkou je o ktoré konkrétne ustanovenia sa v rámci poisťnej zmluvy má jednáť. Druhou otázkou je, či toto konkrétne ustanovenie spôsobuje vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností. Treťou otázkou je, či medzi týmito právami a povinnosťami dochádza k nerovnováhe. Štvrtou otázkou je, či sa jedná o kvalifikovanú

nerovnováhu - značnú nerovnováhu. Po piate, či je táto nerovnováha v neprospech osoby. Po šieste, či sa v danom prípade jedná o spotrebiteľa a po siedme, či sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu. Až po zodpovedaní všetkých týchto otázok je možné verifikovať skutkovo naplnenie zákonných predpokladov v zmysle § 53 ods. 1 OZ. Čo všetko je potrebné zobrať do úvahy, resp. ako postupovať pri hodnotení podmienok z hľadiska tých prijateľností / neprijateľností stanovuje § 53 ods. 11 OZ. Však zo žaloby nevyplýva, ako za pomoci postupom v zmysle § 53 ods. 11 OZ je možné dospieť k záveru, že o súbežnom naplnení všetkých siedmich predpokladov aplikácie § 53 ods. 1 OZ. Rozhodcovská doložka, ktorá je obsiahnutá vo VPP je prijatá v súlade predovšetkým so zákonom č. 244/2002 ako aj OZ a nijako sa nevymyká zákonu. Zároveň žalovaný chcel reagovať na namietaný § 53 ods. 4 písm. r/ OZ a jeho správny

výklad. Citujem - dôvodovú správu k danému ustanoveniu „spotrebiteľ môže svoje právo uplatňovať nie iba v zmysle rozhodcovskej doložky, ale ak sa tak rozhodne aj v občianskoprávnom konaní a zmluvná podmienka, ktorá by mu v tom bránila bude v zmysle navrhovaného ustanovenia považovaná za neprijateľnú“. Z tohto jednoznačne vyplýva skutočný zámer zákonodarcu a to to, že rozhodcovská doložka je neprijateľná iba v tom prípade, ak bráni spotrebiteľovi obrátiť sa so svojimi nárokmi na všeobecný súd. Predmetná rozhodcovská doložka obsiahnutá vo VPP neobsahuje žiadne takéto ustanovenie. Taktiež je potrebné zdôrazniť výklad súdneho dvora ESD v zmysle rozhodnutia C-342/13, ktorý sa zaoberal práva výkladom týchto ustanovení, predovšetkým článku 3 ods. 1 a 3 vrátane písm. q/ prílohy smernice 93/13/EHS, ktoré boli transformované práve do § 53 ods. 1 a § 53 ods. 4 OZ. Tuna ESD jednoznačne právne záväzne ustálil, že ak chce súd posudzovať neprijateľnosť rozhodcovskej doložky v zmysle uvedených ustanovení, je povinný dôsledne verifikovať, či zámerom alebo cieľom dotknutej rozhodcovskej doložky je zbavenie práva spotrebiteľa podať žalobu, prípadne iný opravný prostriedok na všeobecný súd. Právne významné z hľadiska tohto rozhodnutia je aj, že ESD nepovažoval za právne významné z hľadiska neprijateľnosti rozhodcovskej doložky to, že nebola individuálne dojednaná, že bola obsahom formulárovej zmluvy a že spotrebiteľovi neboli vysvetlené rozdiely medzi všeobecným súdom a rozhodcovským súdom. Preto ESD jednoznačne ustálil, že rozhodcovská doložka môže byť iba v tom prípade neprijateľná, ak ju následkom alebo cieľom bolo zbavenie spotrebiteľa po jednoinštančnom rozhodcovskom konaní práva podať žalobu, prípadne iný opravný prostriedok na vnútroštátnom súde. Čo sa týka informovanosti ESD v tomto rozhodnutí odkázal na znenie článku 5 smernice 93/13/EHS, ktorý jasne stanovuje z hľadiska informovanosti požiadavku, aby zmluvná podmienka bola vypracovaná zrozumiteľne, v danom prípade rozhodcovská doložka aj je. Rovnako na otázku položenú ESD v podmienkach právneho poriadku SR už odpovedal aj ústavný súd a to v rozhodnutí IV.US 394/2012-13, kde sa ústavný súd vyjadril, že rozhodcovská doložka ani rozhodcovské konanie nezabavuje spotrebiteľa práva domáhať sa ochrany práv pred všeobecnými súdmi a zároveň zdôraznil, že žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku predstavuje účinný právny prostriedok na ochranu práv. Ďalej III.US 162/11 ústavný súd poukázal na to, že v prípade, ak by sa žalobca nemohol domôcť práva pred všeobecným súdom, prichádza do úvahy zásah zo strany ústavného súdu. Zároveň zdôraznil, že zákonom o rozhodcovskom konaní bol zavedený účinný inštitút kontroly súdnej moci nad rozhodcovskými rozsudkami. Okrem toho je potrebné zdôrazniť, že v prípade § 53 ods. 4 OZ tak, ako to vyplýva z jeho gramatického (jazykového) výkladu sa nejedná o taksatívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok, ale iba o judikatívny možný výpočet podmienok, ktoré môže ale nemusia byť automaticky neprijateľné. K rovnakému záveru dospel i PSD rozhodnutím C-478/99. Čo sa týka namietanej vzdialenosti arbitrážneho súdu Košice, tak žalobca tu uvádza nesprávne tú vzdialenosť, nakoľko sa jedná o 78 km, čo nepredstavuje neprekonateľnú vzdialenosť s poukazom na cenu cestovného 3,8 eur. Pričom však z hľadiska tohto posúdenia je významné predovšetkým to, že sa jedná o skrátené písomné podanie a preto z hľadiska vzdialenosti, či je podaný odpor na pošte v Bardejove, prípadne kdekoľvek inde je bezvýznamné. Čo sa týka namietaného neinformovania o rokovanom poriadku a štatúte rozhodcovského súdu, predovšetkým tieto sú jednoznačne vymedzené v 15 časti VPP s odkazom na zákonné ustanovenia s tým, že tieto súd dostupné v obch. vestníku vrátane na internete. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že podstatnou náležitosťou rozhodcovská doložka je bod 1 v 15 časti VPP, ktorý svojim obsahom a znením kopíruje § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002, nakoľko sa jedná o zákonné ustanovenie smernica 93/13/EHS. Jednoznačne stanovuje v zmysle článku 1 ods. 2, že zmluvné podmienky, ktoré odrážajú zákonné ustanovenia nepodliehajú skúmaniu z hľadiska ich neprijateľnosti. V súvislosti s vyššie uvedeným bodom 2 15 časti VPP vychádza z ustanovení § 6 a 8 zák. č. 244/2002, kde sa jedná o dodatočný spôsob určenia. Zároveň je to povinnosť, ktorá je uložená týmto ustanovením žalovanému a ako taká je vynutiteľná súdom mocou. Zároveň bod 2 nie je podstatnou náležitosťou rozhodcovskej doložky a ak by tu aj absentoval, resp. bol zrušený, v takomto prípade by

Na doplňujúcu otázku súdu, či resp., že môže niektorú časť zmluvy odmietnuť podpísať, žalobca uviedol, že nie, ani čas nebol. Ona ukazovala, čo podpísať. Keby to čítal, tak by bola u neho 4 hodiny.

Na otázku súdu, či žalobcovi bolo vysvetlené rozhodcovské konanie, resp. rozhodcovská doložka, žalobca uviedol, že nie.

Na otázku súdu, či poistné bolo platené, žalobca uviedol, že áno, spočiatku, potom to zrušili. Prišlo mu to zaplatiť, mal splátkový kalendár. Je to zaplatené a tak prišlo znova platiť.

Na otázku súdu, nech žalobca uvedie na základe čoho bolo platené to, čo udáva, či na základe listiny o zrušení poistenia, právny zástupca žalobcu uviedol, že bola žalobcovi doručená ďalšia výzva. Čo sa týka spomínanej listiny a zaplataenia poistného, tak tam prebiehalo iné rozhodcovské konanie, ktoré je zaplatené. V tomto konaní si však žalovaný uplatňoval sprostredkovateľskú províziu.

Žalovaný uviedol, že sa nejedná o sprostredkovateľskú províziu, ale o nárok v dôsledku predčasného ukončenia poistnej zmluvy. Súdu predkladám na nahliadnutie výzvu na zaplataenia. Táto výzva sa vracia späť.

PZ žalobcu uviedol, že v tomto poukazujú na časť 17 bod 7a, kde je zakotvený takýto nárok, majú za to, že sa jedná o neurčité ustanovenia, nakoľko tam nie je uvedená výška takejto pohľadávky. Nie je to spojené s ukončením poistnej zmluvy, resp. nemá súvis s predčasným ukončením zmluvy, ale týmito sú zaviazaní všetci poistení žalovaného. Preto majú za to, že došlo k porušeniu ustanovenia právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Uvedené ustanovenie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Žalovaný svoj nátlak prenáša na spotrebiteľa skryto bez toho, aby spotrebiteľ vedel o výške a existencii takejto pohľadávky.

Nejedná sa o pohľadávku, ktorá vzniká nesplnením povinnosti vyplývajúcej z poistnej zmluvy žalobcom.

Žalovaný uviedol, že to, čo tu bolo uvedené je nesprávne a nepravdivé. § 40 písm. j/ ZRK hovorí o ochrane spotrebiteľa procese rozhodovania rozhodcovského súdu, rozhodcovská doložka je platná a v prípade zrušenia rozhodcovského rozsudku by sa vec musela vrátiť späť pred rozhodovania rozhodcovského súdu alebo pred rozhodcovský súd. Uvedené je odbornou otázkou, preto by sme NBS požiadali o vyjadrenie. Táto povinnosť vzniká v čase vzniku poistnej zmluvy a k jej plateniu dochádza v rámci určitého časového úseku, kde sa celková suma pohľadávky odratáva v poistnom. Províziu odmenu v čase uzavretia zmluvy vie sprostredkovateľ.

Na otázku PZ žalobcu na žalobcu, či vie žalobca uviesť, čo je rozhodcovská doložka, resp. rozhodcovského súdu, žalobca uviedol, že nie.

Na otázku PZ žalobcu, či vie žalobca povedať, aký je rozdiel medzi všeobecným a rozhodcovským súdom, žalobca uviedol, že nie.

Na otázku PZ žalobcu, či mu niečo také bolo vysvetlené, žalobca uviedol, že vôbec.

Na otázku žalovaného na žalobcu, nech upresní, kto bol pri podpisovaní zmluvy, žalobca uviedol, že on, mama a p. Barliková.

Na doplňujúcu otázku, či tam nebol podpísaný sprostredkovateľ S. I., žalobca uviedol, že nevidel ho tam, mama je toho svedkom.

Na otázku žalovaného, nech žalobca uvedie, či na zmluve v časti označenej ako pripoistenie je jeho podpis, žalobca uviedol, že môže byť. Je to narýchlo podpis, asi hej.

Na otázku súdu, nech žalobca uvedie jednoznačne, či sa jedná o jeho podpis, žalobca uviedol áno.

Na otázku žalovaného, nech žalobca uvedie, či na poistných podmienkach sú jeho podpisy a koľkokrát, žalobca uviedol Áno. Bolo to narýchlo.

Na otázku žalovaného, či mal možnosť sa oboznámiť s týmito listinami, žalobca uviedol, že nemal možnosť, bolo to narýchlo, ona len hovorila, kde to mám podpísať.

Na doplňujúcu otázku, či mu v tom bránila napr. fyzicky a pod, žalobca uviedol, že nie, ona povedala, kde to mám podpísať, že to mám podpísať všetko zaradom. Nehovorila, že to nemám podpisovať.

Na doplňujúcu otázku, či ho nútila k podpisu, žalobca dodal, že nie, len mu dala, čo mám podpísať.

Na otázku žalovaného nech žalobca uvedie, či žiadal doplňujúce informácie, žalobca uviedol, že pýtal sa koľko rokov to bude, akú čiastku. To mu ukázala v zmluve.

Súdu sa predkladá záznam o požiadavkách klienta.

Na otázku žalovaného nech žalobca uvedie, či na zázname o požiadavkách klienta sú údaje a odpovede jeho, žalobca uviedol, že Áno, podpis je jeho.

Žalovaný uviedol, že podpísanie uvedenej listiny prejavuje súhlas s jej obsahom, čo je aj zvýraznené.

Na otázku žalovaného, nech žalobca uvedie, ako vysvetlí to, že nemá vedomosť o rozhodcovskej doložke, o VPP, keď to tam uviedol, žalobca uviedol, že nebol poučený.

PZ žalobcu uviedol, že uvedený formulár je daný sprostredkovateľom. Žalobcovi bol daný len na podpis. Ide o vopred predformulované tlačivo, ktoré je vyplnené zo strany sprostredkovateľa a žalobcovi bolo predložené len na podpis.

Na otázku žalovaného, ako žalobca naložil s poistnou zmluvou a poistnými podmienkami po uzavretí zmluvy, žalobca uviedol, že prečítal som si to, aj poslednú časť, čo podpísal, ale o tom nebol poučený. Netlačila na neho, ale dala mu to zaradom podpisovať.

Na doplňujúcu otázku, či si prečítal aj poistné podmienky, žalobca uviedol, že neskôr, zhruba, ale nie všetko.

Na otázku žalovaného na žalobcu, či bol podaný odpor voči rozhodcovskému rozsudku, žalobca uviedol, že na rozhodcovský súd nič nedával, iba na súd.

PZ žalobcu priamo do zápisnice uviedol, že v prvom rade poukazujú na zásadnú skutočnosť vyplývajúcu z výpovede žalobcu podľa ktorej sprostredkovateľom poistenia bola p. Barliková, nie p. Barlík, ktorý je označený na všetkých príslušných listinách. Z čoho vyplýva značná pochybnosť vôbec o platnosti poistnej zmluvy a v uvedenej súvislosti aj rozhodcovskej doložky. To, že bol bežným postupom sprostredkovateľom p. Stanislava Barlika a sprostredkovateľky p. A.Á. I. takéto zamieňanie označením v zmluve bolo už zistené činnosťou v rámci činnosti OS Stará Ľubovňa, kde p. Barlík a aj p. Barliková k tomuto spôsobu uzatvárania poistných zmlúv vyjadrili. Pričom uviedli, že na poistnej zmluve bol označený ten, komu to viac vyhovovalo do nejakého rozpisu prác žalovaného, alebo aby mali zvýšené provízie. Nechceme ísť do roviny neplatnosti zmluvy vo vzťahu k uvedenému, preto poukazujeme na výpoveď samotného sprostredkovateľa v konaní vedenom pred OS Stará Ľubovňa sp. zn. 2C/42/2013, kde na pojednávaní uskutočnenom dňa 20.2.2014 sa p. Barlík okrem iného vyjadril v tom zmysle, že on sám ako sprostredkovateľ nemal vedomosť o tom, že VOP obsahujú rozhodcovskú doložku. Teda sám sprostredkovateľ ani len netušil, že o takejto skutočnosti má informovať. Súdu predkladáme rozhodnutie OS SL veci 6C/33/2013 z ktorého vyplýva uvedená skutočnosť. Uvedené rozhodnutie bolo potvrdené aj rozhodnutím KS v Prešove. Ide o rozhodnutie skutkovo a právne totožnej veci. Pričom keďže rozhodcovská doložka bola formulovaná ako neprijateľná zmluvná podmienka, nás žalovaný priamo zo zákona konkrétne § 53a ods. 1 má povinnosť zdržať sa uplatňovania práv a zároveň poukazujeme na to, že súd má povinnosť prihliadnuť na už skôr judikovanú neprijateľnosť určitej zmluvnej podmienky. V tejto súvislosti súdu krátkou cestou predkladáme aj výber judikatúry, ktorá sa vzťahuje k uvedenej problematike. V súlade s uvedeným teda máme za to, že súdu bolo jasne preukázané, že nedošlo k platnému založeniu

právomoci rozhodcovského súdu a je teda nevyhnutné zrušiť predmetnú rozhodcovský rozsudok. Taktiež žiadame o zápisnicu na mailovú adresu a v prípade úspechu si uplatňujeme náhradu trov konania.

Súd oboznámil s výsledkami prípravy pojednávania a obsahom spisu čítaním s tým, že súd konštatuje, že návrh na začatie konania, rozhodcovský rozsudok zo dňa 19.1.2012, poisťná zmluva, list o zrušení poistenia, stranou poisťných podmienok, kde sú uvedené osobitné zmluvné dojednania, vrátane vyjadrenia odporcu zo dňa 19.1.2015 boli účastníkom navzájom doručené. Ich obsah ako taký nebol účastníkmi spochybňovaný.

Súdu bol predložený aj konkrétny spisový materiál arbitrážneho súdu, spisový prehľad, návrh na začatie konania, poisťná zmluva, vrátane podpísanej strany s osobitnými dojednaniaми v zmluve, príručka obchodnej služby, potvrdením o podaní návrhu na arbitrážnom súde, upovedomenie vrátane rokovacieho poriadku, samotný rozhodcovský rozsudok, doklad o doručení rozsudku žalobcovi zo dňa 1.2.2013, doložka právoplatnosti na rozhodcovskom rozsudku, judikatúrou vo veci súdneho dvora, vyjadrením NBS zo dňa 10.10.2012, rozsudkom OS SL sp.zn. 6C 33/2013, záznam o požiadavkách klienta podpísaný dňa 15.5.2009, VOP časť 15.

Žalovaný uviedol, že voči oboznámeniu s obsahom spisu nemajú námietky. Navrhli doplniť dokazovania stanoviskom NBS, ktoré súdu predkladá. S tvrdeniami PZ žalobcu nesúhlasia. Záznam o požiadavkách klienta tak, ako to udával, že je vopred predformulovaný s odpoveďami nesúhlasia, nakoľko žalobca sám uviedol, že sú tam jeho údaje. Poukazujú na odborné stanovisko NBS, keďže sa jedná o formulár, ktorý vydáva NBS. Z neho vyplýva, že sa jedná o listinný dôkaz na základe ktorého môže poisťovňa predpokladať, že sprostredkovateľ si splnil všetky povinnosti z hľadiska informovania spotrebiteľa a že spotrebiteľ vstupuje do poisťného vzťahu informovaný vrátane VPP a osobitného zmluvného dojednania.

Čo sa týka rozsudkov skutkového stavu žalobca nepreukázal, nejedná sa o totožnú osobu, nevieme za akých podmienok bola zmluva uzatváraná a preto súd na ňu nemôže prihliadať. Poukazujeme aj na čl. 144 ústavy a to, že rozhodnutia súdov nepoužívajú všeobecnú záväznosť. Čo sa týka výpovede p. Barlíka v tejto súvislosti tak túto výpoveď nie je možné akceptovať, nakoľko p. Barlík vrátane celej jeho rodiny má množstvo sporov so žalovanými. Je nepochybné, že jeho výpoveď je zaujatá. Okrem toho sám žalobca uviedol, že uzatvárala s ním zmluvu p. Barlíková. Čo sa týka konštantnej judikatúry, žalovaný má aj iné rozhodnutia, kde súd uznal platnosť rozhodcovských doložiek. Ak má byť predmetom tohto konania predkladanie rozsudkov slovenských súdov, žalovaný tak môže dodatočne urobiť. Rovnako v tomto zmysle v súvislosti so samotným predmetom konania, nakoľko súd nevyžaduje od žalobcu, aby preukazoval neprijateľnosť zmluvnej podmienky, konkrétne rozhodcovskej doložky má žalovaný za to, že súd rozhodol ex offo o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky a preto v zmysle rozhodnutia C-472/11 súdneho dvora na základe akých skutkových a právnych záverov dospel resp. odôvodňuje naplnenie zákonných predpokladov. Čo sa týka neprijateľnosti zmluvnej podmienky rozhodcovskej doložky žalobca nijakým spôsobom nepreukázal neprijateľnosť v zmysle § 53 ods. 1. V tejto súvislosti žalovaný má za to, že rozhodcovská doložka je prijateľnou zmluvnou podmienkou a taktiež že bola individuálne dojednaná s poukazom na to, že zákon vyžaduje dve kritéria. Prvým je možnosť sa oboznámiť sa so zmluvnou podmienkou a že v tejto súvislosti žalobcovi nič nebránilo. Čo sa týka druhého kritéria je možnosť ovplyvnenia daného zmluvného ustanovenia, pričom v tomto konkrétnom prípade podpísaním resp. nepodpísaním mohol ovplyvniť celú 15 časť VOP bez toho, aby to malo vplyv na zvyšok poisťného vzťahu. Zároveň sám žalobca uviedol, že po uzavretí poisťnej zmluva si prečítal VOP aj to, čo nemusel podpisovať a tunc dávame do pozornosti bod 9 časť 15 VOP vrátane bodu 4 osobitných zmluvných dojednaní, kde mal 30 dňovú lehotu na to, aby mohol odstúpiť od 15 časti VPP. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie 3ECDo/14/2011, kde NS práve zdôraznil význam tejto lehoty z hľadiska rozhodcovského súdu. Taktiež záverom žalovaný poukazuje na to, že rozhodnutie ESD C-342/13 je v prospech žalovaného a v prípade, ak súd pochybnosti o tom, či predmetná rozhodcovská doložka je v súlade s výkladom ESD rozhodnutím C-342/13 aby súd položil prejudiciálnu otázku súdneho dvora. Poukazujem aj na rozhodnutie 6Ncdo/9/2013 s tým, že ako to bolo vyjadrené už v rámci pojednávania žaloba žalobcu obsahuje mnoho nesprávností a jedná sa o formulárovú žalobu. Z tohto dôvodu by súd nemal priznať trovy žalobcovi, nakoľko sa nejedná o úkony nevyhnutné vynaložené na bránenie práv. Celkom na záver o tom, že rozhodcovská doložka je neplatná a preto že jej obsahom je podrobenie sa rozhodcovskému konaniu, neexistuje zákonná opora. Rovnako to platí v prípade záveru, že neplatná

len preto, že nebola individuálne dojednaná. V ostatnom poukazujeme na to, čo zaznelo dnes na pojednávaní, z tohto dôvodu navrhujeme žalobu zamietnuť ako nedôvodnú.

Účastníci konania uzavreli dňa 15.5.2009 poistnú zmluvu, ktorej súčasťou sú Poistné podmienky z 1.1.2009. V časti XV. poistných podmienok je obsiahnutá rozhodcovská zmluva, podľa bodu 1. ktorej sa účastníci dohodli, že „všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom - rovnako tak podľa bodu 3. časti XV. Poistných podmienok rozhodcovskému konaniu podliehajú všetky spory medzi poisťovňou (žalovaným) a poistníkom, poisteným (žalobcom), oprávnenou osobou alebo ich právnymi nástupcami. v zmysle bodu 2. časti XV. Poistných podmienok žalobca ako poistník podpisom Poistných podmienok vyjadril výslovný, bezvýhradný, neodvolateľný súhlas s tým, že pokiaľ žalovaný (poisťovňa) nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený podľa potreby od prípadu k prípadu troma fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne (žalovaného). V deň podpisu poistnej zmluvy a Poistných podmienok podpísali účastníci pokračovanie predtlačenej formulára Poistných podmienok označené ako osobitné zmluvné dojednania č. 02/2008 v zmysle bodu 3. ktorých poistník (poistený) a poisťovňa vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojím podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti týchto VPP, pričom toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku. Napriek odseku 1 týchto osobitných zmluvných dojednaní sa zmluvné strany dohodli, že za účelom realizácie osobitného práva poistníka individuálne ovplyvniť poistný vzťah v súlade s potrebami poistníka môže poistník v lehote 30 dní od podpisu poistnej zmluvy zo strany poistníka individuálne písomne odmietnuť ustanovenia časti XV. VPP, ktoré tvoria súčasť jeho poistenia a zároveň ods. 3 týchto osobitných zmluvných dojednaní, a to bez toho, aby tým bol právne dotknutý alebo akýmkoľvek spôsobom podmienený ostatný zvyšok poistného vzťahu. K zániku poistenia podľa poistnej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania došlo dňa 16.7.2010, pričom odkupná hodnota poistnej zmluvy v oznámení zo dňa 17.8.2010

o zániku poistenia bola vyčíslená na 0eur a definitívny finančný zostatok na poistnej zmluve bol vyčíslený na 31,35 eur nedoplatku.

Z oznámenia žalovaného o zániku poistenia zo dňa 17.8.2010 vyplýva, že k zániku poistnej zmluvy došlo ku dňu 16.7.2010 z dôvodu neuhradenia následného poistného za viac ako 2 mesiace po splatnosti. Finančný zostatok bol vo výške 31,35 eur (na úhradu).

Dňa 2.1.2012 uplatnil žalovaný ako žalobca na Arbitrážnom súde Košice voči žalobcovi (ako v rozhodcovskom konaní žalovanému) nárok na zaplatenie sumy 251,54 eur s poukazom na ustanovenie bodu 7a. časti XVII. Poistných podmienok, v zmysle ktorého ustanovenia podpisom poistnej zmluvy vzniká poisťovni osobitná pohľadávka voči poistníkovi vo výške vyplatenej províznej odmeny za sprostredkovanie príslušnej poistnej zmluvy, ktorá sa vysporiada pri ukončení poistného vzťahu zápočtom voči odkupnej hodnote, ak je vytvorená, alebo poistnému plneniu; ak odkupná hodnota pri ukončení poistného vzťahu vytvorená nebola pohľadávka sa stáva splatnou dňom ukončenia poistného vzťahu a poisťovňa je oprávnená voči poistníkovi ju uplatniť podľa zásad dohodnutých v týchto všeobecných poistných podmienkach pred rozhodcovským súdom. Dňa 1.2.2013 bol žalobcovi doručený rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice vydaný rozhodcom JUDr. I. Y. sp.zn. 2C/2819/2012 zo dňa 19.1.2012, ktorým rozhodcovský súd vyššie uvedenej žalobe podanej rozhodcovskému súdu žalovaným vyhovel a uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému do piatich dní od doručenia rozhodcovského rozsudku istinu vo výške 251,54 eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- eur na účet žalovaného, alebo aby v tej istej lehote podala odpor na súde, ktorý rozhodcovský rozsudok vydal. Arbitrážny súd Košice právomoc na prejednanie žaloby žalovaného zo dňa 2.1.2012 odvodzoval od rozhodcovskej zmluvy (resp. doložky), ktorá je súčasťou Poistných podmienok vzťahujúcich sa na účastníkmi konania dňa 15.5.2009 uzavretú poistnú zmluvu.

Podľa § 40 ods. 1 písm. c/, písm. j/ zákona č. 244/2002 Z.z., účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak

- c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,
- j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Podľa § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z., žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (v znení účinnom ku dňu uzavretia poisťnej zmluvy) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách 9).

Odkaz na § 52 až 54 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 52 ods. 1 - 4 OZ (v znení účinnom v čase uzavretia poisťnej zmluvy

spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 - 3, ods. 5 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 4 OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľ oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť

dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,

m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,

n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,

o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,

p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,

r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 54 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 788 ods. 1 - 3 OZ poisťovnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poisťovnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poisťné. Poisťná zmluva obsahuje najmä

- a) výšku poisťnej sumy, v prípade poistenia osôb výšku zaručenej poisťnej sumy,
- b) výšku poisťného, jeho splatnosť a či ide o jednorazové poisťné alebo bežné poisťné,
- c) poisťnú dobu,
- d) údaj o tom, či je dohodnuté, že v prípade poistenia osôb sa bude oprávnená osoba podieľať na výnosoch poisťovateľa a akým spôsobom,
- e) práva a povinnosti poisťovateľa, poisteného a toho, kto s poisťovateľom uzaviera poisťovnú zmluvu,
- f) výšku odkupnej hodnoty, ktorú poisťovateľ vyplatí v prípade poistenia osôb pri predčasnom ukončení poistenia.

Súčasťou poisťnej zmluvy sú všeobecné poisťné podmienky poisťiteľa (poisťné podmienky), na ktoré sa poisťná zmluva odvoláva a ktoré sú k nej pripojené alebo boli pred uzavretím zmluvy tomu, kto s poisťiteľom zmluvu uzavrel, oznámené.

Podľa čl. 3 ods. 1, ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo

dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa prílohy Smernice Rady č. 93/13/EHS ods. 1 písm. q/, neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

Rozhodcovský rozsudok bol žalobcovi doručený dňa 1.2.2013. Žalobca na tunajšom súde dňa 21.2.2013 podal žalobu na zrušenie vyššie uvedeného rozhodcovského rozsudku z dôvodov podľa § 40 ods. 1 písm. c/ a j/ zákona č. 244/2002 Z.z. - žaloba bola podaná včas, t.j. v lehote 30 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku určenej § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z..

Účastníkmi uzavretá poisťná zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.5.2009, ktorej súčasťou sú aj všeobecné poisťné podmienky pre poistenie zjednávané žalobcom obsahujúce v časti XV. rozhodcovskú zmluvu, ako aj Osobitné zmluvné dojednania č. XX/XXXXX k poisťnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX obsahujúce rozhodcovskú doložku, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle vyššie citovaných § 52 ods. 1 OZ i § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. vzhľadom na to, že žalobca pri jej uzatváraní preukázateľne, vychádzajúc z obsahu zmluvy, nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, v tomto prípade vystupoval ako fyzická osoba, ktorá uzatvorením poisťnej zmluvy zabezpečovala svoje potreby, teda ako spotrebiteľ a žalovaný pri uzatváraní poisťnej zmluvy vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti teda ako dodávateľ. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter poisťnej zmluvy je potrebné posudzovať túto zmluvu aj z pohľadu kritérií obsiahnutých v § 52 a nasl. OZ.

Ustanovenie § 53 ods. 1 OZ v znení platnom a účinnom v čase uzavretia poisťnej zmluvy je kogentnou právnou normou, ktorá dodávateľom výslovne zakazuje použiť v spotrebiteľských zmluvách také dojednania, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán na úkor spotrebiteľa. Občiansky zákonník v čase uzavretia poisťnej zmluvy zakazoval dodávateľom zneužívať svoje postavenie pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv a najmä pri tvorbe svojich zmluvných formulárov a všeobecných zmluvných (poisťných) podmienok, ktoré predkladali spotrebiteľom pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv ako ich súčasť. V § 53 ods. 4 OZ v znení platnom a účinnom v čase uzavretia poisťnej zmluvy bol pritom obsiahnutý iba príkladný, teda neuzavretý, výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Tento výpočet neprijateľných zmluvných podmienok súdu nebráni vyhodnotiť ako neprijateľnú aj takú zmluvnú podmienku, ktorá v danom výpočte v zmysle § 53 ods. 4 OZ v znení platnom a účinnom v čase uzavretia poisťnej zmluvy uvedená nebola.

Rozhodcovská zmluva obsiahnutá v žalovaným vopred jednostranne naformulovaných Poisťných podmienkach (časť XV. Poisťných podmienok), ktoré boli súčasťou účastníkmi konania uzavretej poisťnej zmluvy, je podľa obsahu Poisťných podmienok neoddeliteľnou súčasťou Poisťných podmienok - nikde v Poisťných podmienkach nie je obsiahnuté upozornenie, že pokiaľ žalobca nepodpíše aj ďalšiu časť predtlačenej formulára - osobitné

zmluvné dojednania, nebude sa na právny vzťah účastníkov vzťahovať úprava časti XV. Poisťných podmienok; takýto záver nevyplýva ani z bodu 2. osobitných zmluvných dojednaní. V tomto smere sú jednoznačne ničím nepodložené tvrdenia právneho zástupcu žalovaného, že pokiaľ by žalobca osobitné zmluvné dojednania nepodpísal, tak by sa vylúčilo použitie časti XV. Poisťných podmienok - naopak, už zo samotnej časti XV. Poisťných podmienok, vychádzajúc z jej obsahu, jednoznačne vyplýva, že „všetky“ spory a sporné nároky z poistenia „sa rozhodnú“ v rozhodcovskom konaní. Aj bod 2. osobitných zmluvných dojednaní - rozhodcovská doložka - v celom rozsahu odkazuje na vopred žalovaným naformulovanú časť XV. Poisťných podmienok, pričom v nej obsiahnuté dojednania súd považuje za neprijateľné vzhľadom na ich obsah - poverenie osobitnej právnickej osoby zriadením alebo výberom stáleho rozhodcovského súdu, prípadne zriadenie stáleho rozhodcovského súdu či vytvorenie rozhodcovského súdu bolo plne v oprávneniach žalovaného a naproti tomu na výber rozhodcovského orgánu podľa časti XV. Poisťných podmienok nemala mať žalobca žiaden vplyv - teda išlo tu preukázateľne nielen o vyžadovanie riešenia všetkých sporov výlučne v rozhodcovskom konaní (na čom nič nemení podľa súdu ani znenie bodu 2. osobitných zmluvných dojednaní - taktiež vopred naformulované zo strany žalovaného), pričom je dôvodný aj predpoklad o možnej neobjektívnosti takto určeného rozhodcovského tribunálu, pričom v danom prípade zároveň tak rozhodcovská doložka v bode 2. osobitných zmluvných dojednaní, ako aj rozhodcovská zmluva v časti XV. Poisťných podmienok boli vopred naformulované žalovaným ako dodávateľom, aj keby žalobca nepodpísal osobitné zmluvné dojednania bola by priamo viazaná rozhodcovskou zmluvou v zmysle časti XV. Poisťných podmienok, ďalej ani časť XV. Poisťných podmienok ako ani osobitné zmluvné dojednania neumožňovali žalobcovi ako spotrebiteľovi dosiahnuť rozhodovanie o prípadnom spore na všeobecnom súde a dokonca svojim obsahom jej znemožňovali aj začatie konania na rozhodcovskom súde vzhľadom na obsah bodu 2. časti XV. Poisťných podmienok (na ktorú časť výslovne odkazovali aj osobitné zmluvné dojednania) - ak by totiž aj samotný žalobca chcel riešiť prípadný spor na rozhodcovskom súde, z uvedenej rozhodcovskej zmluvy (ani z rozhodcovskej doložky - bod 2. osobitných zmluvných dojednaní odkazujúci v plnej miere na časť XV. Poisťných podmienok) nie je možné zistiť, ktorému súdu by mala žaloba adresovať, keďže rozhodcovský súd v zmysle časti XV. bodu 2. Poisťných podmienok mal byť podľa potreby vytvorený od prípadu k prípadu troma fyzickými osobami poverenými poisťovňou, teda žalovanou, pokiaľ by

sám žalovaný nepoveril osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, resp. pokiaľ by žalovaný nezriadil stály rozhodcovský súd. Z takto formulovaných rozhodcovskej doložky a rozhodcovskej zmluvy nakoniec ani nemôže súd vyvodiť iný záver ako ten, že boli „šité“ priamo na mieru žalovanému s cieľom na jednej strane zabezpečiť si v prípade potreby rozhodnutie súdu, ktorý mu bude priznávať požadované nároky a na druhej strane dosiahnuť stav, keď si žalobkyňa nebude uplatňovať prípadné svoje nároky, pretože podľa rozhodcovskej zmluvy si ich môže uplatňovať iba v rozhodcovskom konaní, ale zároveň nevie ani nemôže objektívne vedieť, na akom rozhodcovskom súde si ich má uplatniť - takto naformulovaná rozhodcovská zmluva jednoznačne spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa a bola prinajmenšom objektívne spôsobilá žalobcu ako spotrebiteľa poškodiť. Z uvedených dôvodov súd tak rozhodcovskú zmluvu obsiahnutú v časti XV. Poistných podmienok, ako aj bod 2. osobitných zmluvných dojednaní odkazujúci v plnej miere na časť XV. Poistných podmienok, vyhodnotil ako neprijateľné zmluvné podmienky v zmysle § 53 ods. 1 OZ platného v čase uzavretia poistnej zmluvy účastníkmi konania a teda tieto zmluvné

podmienky sú podľa súdu neplatné v zmysle § 53 ods. 4 OZ platného v čase uzavretia poistnej zmluvy účastníkmi konania.

Tiež treba uviesť, že žalovaný v konaní nijako nepreukázal svoje tvrdenia o tom, že rozhodcovská doložka pred jej uzavretím bola žalobcovi vysvetlená, že žalobca vstupoval do poistného vzťahu ako informovaný spotrebiteľ, a to ani predloženým Záznamom o požiadavkách a potrebách klienta k PZ č. 4364700255. Už zo samotného obsahu tohto predloženého záznamu nemožno vyvodiť záver, že by žalobkyňa bola poučená o rozhodcovskej doložke, o skutočnosti, že sa jej poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať rozhodcovskú doložku, že jej boli poskytnuté jasné a zrozumiteľné informácie, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Predložený záznam sa svojim obsahom týka iba potrieb a požiadaviek klienta v súvislosti s uzavretím poistnej zmluvy. V graficky oddelených a zvýraznených častiach, pri ktorých súd podotýka, že ich mal vypisovať žalobca (poznámka „klient vpíše ÁNO-NIE“), pričom podľa jeho vyjadrenia všetky tlačivá súvisiace s poistnou zmluvou vypisovala agentka sprostredkujúca uzavretie poistnej zmluvy, pričom toto tvrdenie žalovaný nijako nepoprel, sa nič nehovorí o rozhodcovskom konaní a informáciách o ňom. Naopak, záznam obsahuje vyjadrenie klienta, v ktorom sa uvádza: „Klient vyhlasuje, že bol oboznámený s obsahom všetkých poistných plnení v súvislosti s poistnou udalosťou, dobou trvania poistnej zmluvy, spôsobom zániku poistnej zmluvy, spôsobom platenia poistného a jeho splatnosťou (vrátane dôsledkov neplatenia, resp. nepravidelného platenia), spôsobom stanovenia odkupnej hodnoty a rozsahu jej záruky, s výškou poistného, podmienkami odstúpenia od poistnej zmluvy, základnými informáciami o daňových povinnostiach s poistnou zmluvou. Informácie sprostredkovateľom poistenia mu boli podané vyčerpávajúco, jasne a porozumel im.“ Ako vidno, ani v tomto vyjadrení sa taktiež nič neuvádza o rozhodcovskom konaní, rozhodcovskej zmluve, resp. o rozhodcovskej doložke. Jediná zmienka o rozhodcovskom konaní je len záhlaví uvedeného záznamu v tom zmysle, že v prípade sporov vyplývajúcich zo sprostredkovania poistenia je možné na ich mimosúdne vyrovnanie využiť rozhodcovské konanie - samotné Poistné podmienky pritom, a v nich obsiahnutá rozhodcovská zmluva, rátajú s výlučným riešením sporov v rozhodcovskom konaní. Vzhľadom na tieto skutočnosti nemožno sa stotožniť s tvrdeniami žalovaného o individuálnom dojednaní rozhodcovskej doložky a o tom, že žalobkyňa bola informovaným spotrebiteľom, lebo predložené listinné dôkazy takéto tvrdenia nepreukazujú. Tu súd poukazuje aj na dĺžku a okolnosti samotného procesu uzatvárania poistnej zmluvy, ktorá vyplýva z výpovede žalobkyne, a ktorú žalovaný nijako nespochybnil, a to dĺžku „asi 10 až 15 minút, pričom pomedzi to som ešte obsluhovala aj zákazníkov“. Pri takomto uzatváraní poistnej zmluvy podľa súdu žalobkyňi nemohli byť náležite odprezentované ani len podrobné informácie o samotnom poistení ako takom, nielo ešte podrobne vysvetlené následky uzavretia rozhodcovskej zmluvy či rozdiely v konaní pred všeobecným a rozhodcovským súdom. Na uvedenom názore nič nezmenili ani skutočnosti zistené pri výsluchu svedkyne - agentky uzatvárajúcej poistnú zmluvu so žalobkyňou.

Zároveň súd upozorňuje, že zo znenia rozhodcovskej doložky (bod 2. osobitných zmluvných dojednaní) vyplýva, že dôvodom jej uzavretia je „účelnosť, praktickosť a rýchlosť konania.“ Takéto znenie mohlo objektívne u žalobkyne vyvolať klamlivý dojem, že rozhodcovské konanie má v porovnaní so súdnym konaním len samé výhody a že je v záujme jeho samého. Nie je v ňom žiadna zmienka o tom, že v rozhodcovskom konaní mu nebude poskytnutý taký priestor na uplatnenie práv na obranu proti

prípadnému uplatnenému nároku, ako poskytujú procesné predpisy v prípade konania pred súdom, pričom už zo samotného

rozhodcovského rozsudku vyplýva, že žalobcovi bola uložená povinnosť zaplatiť žalovanú sumu do 5 dní od jeho doručenia, alebo v rovnakej lehote podať odpor. V porovnaní s konaním pred súdom, a to v prípade vydania platobného rozkazu bola tak ukrátená o lehotu 10 dní na podanie odporu, čiže až o 2/3 času, ktorý poskytuje Občiansky súdny poriadok. Navyše podmienkou prihladenia na podaný odpor bolo zaplatenie poplatku vo výške 72,- eur. Už samotná podmienka zaplatenia poplatku za podaný odpor aby sa naň vôbec prihliadalo zakladá hrubú nerovnosť v postavení účastníkov dotknutého rozhodcovského konania, osobitne pokiaľ zo samotného spisu rozhodcovského súdu je zrejmé, že samotný žalovaný súdny poplatok v rozhodcovskom konaní podľa všetkého ani nezaplatil. Z poučenia v rozhodcovskom rozsudku ďalej vyplýva, že poplatok za podaný odpor je splatný spolu s podaným odporom. Tieto skutočnosti eliminovali právo žalobcu náležite sa brániť proti uplatňovanému nároku v rozhodcovskom konaní, pričom žalobca o týchto skutočnostiach (vzhľadom na znenie rozhodcovskej doložky a predložených listinných dôkazov) nemohol mať vopred vedomosť.

Naviac súd dodáva, že v tomto prípade došlo po uzavretí poisťnej zmluvy (dňa 16.7.2010) k jej zrušeniu. Ak by aj súd pripustil prijateľnosť rozhodcovskej doložky, došlo k jej odmietnutiu v zmysle čl. 9 XV. časti poisťných podmienok a preto je vylúčené, aby účastníkov zaväzovala a trvala jej platnosť, teda aby bola daná právomoc rozhodcovského súdu na konanie o prípadnej pohľadávke žalovaného voči žalobcovi vyplývajúceho zo zrušenej poisťnej zmluvy.

Súd s ohľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, z vyššie uvedených dôvodov podanej žalobe vyhovel a zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice vydaný rozhodcom JUDr. I. Y. dňa 19.1.2012 pod sp. zn. 2C/2819/2012.

Vzhľadom na uvedený dôvod zrušenia napadnutého rozhodcovského rozsudku (§ 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z.) sa súd už nezaoberal ďalším žalobcom uvádzaným dôvodom pre zrušenie rozhodcovského rozsudku (§ 40 ods. 1 písm. j/ zákona č. 244/2002 Z.z.) - i keď je pravdou, že z predloženej (kompletnej) kópie spisu rozhodcovského súdu je zrejmé, že rozhodcovský súd vyhovel žalobe podanej v rozhodcovskom konaní bez akéhokoľvek zaobrania sa otázkou spotrebiteľskou a prijateľnosti zmluvných dojednaní v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa. Rozhodcovský rozsudok má aj ďalšie nedostatky, ktorými sa súd už nezaoberal s ohľadom na hlavný dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku. Súd však dodáva, že ani nemôže zrušiť rozhodcovský rozsudok aj z dôvodu podľa § 40 ods. 1 písm. j/ zákona č. 244/2002 Z.z., ak vec nemohol rozhodcovský súd platne prejednať už vzhľadom na neplatnosť samotnej rozhodcovskej zmluvy - ak bolo totiž zistené, že je samotná rozhodcovská zmluva neplatná a bola vypovedaná, tak na jej podklade vydaný rozhodcovský rozsudok je nulitným právnym aktom, ktorý ohľadne jeho prípadného zrušenia už preto nemožno posudzovať z hľadiska § 40 ods. 1 písm. j/ zákona č. 244/2002 Z.z.. Súd zároveň poznamenáva, že v prípade, ak tento rozsudok tunajšieho súdu nadobudne právoplatnosť, súd bude v konaní (vzhľadom na zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu podľa § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z.) pokračovať podľa § 43 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe, na základe ktorej bolo začaté rozhodcovské konanie (viď obdobne dôvodová správa k zákonu č. 244/2002 Z.z.

O trovách konania a trovách štátu bude rozhodnuté v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§205 ods.1 O.s.p).

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonan navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.2 O.s.p.).

Odvolaie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.